

מסורת הש"ס

האשה נקנית פרק ראשון קידושין כא.
הא רבנן. דלא יהבי טעמא לקרא ואמרי דהורע כמו כחדא מילתא
הורע נמי במילתא אחרייתא דר מהיכא דגלי ביה קרא וצנתי ערי
חומה גמרינן גאולה גאולה משדה אחוזה והא דקא חמינא דצית
בעיר חומה ליה וגואל כו' לר"ש קאמינא דיהיב טעמא לקרא: **סני**
חא. ^ט המוכר בית בעיר חומה ליה

וגואל כו': **איהא למיפרך.** בזה מתניתין
דלכרעה קרא למקדים שילוח ויגאל
משום דהא אחי' ליה מדינא של מוכר
בית בעיר חומה שאין ליה וגואל:
מה למוכר בית בעיר חומה שכן
הורע כמו לגאול לעולם. משנה
ראשונה ואלין: **סאמר במקדים שיפה**
כחו לגאול לעולם. לעולמו של יוצל אס
לא מכרה הגובר דאין מתחלקת
לכהנים עד היוצל: **מוכר שדה אחוזה**
יוכיח כו' לעולם. עד היוצל וציוצל חור'
כלא פדיון: **אף אני אביא מקדיש.**
לפיכך הוצרך אס גאל יגאל לומר
שלוה וגואל: **בשנה שניה.** דמוכר

שדה אחוזה אין המוכר יכול לגאול
עד שתבוא שנה שלישית ומוכר בית
בעיר חומה אינו גואל אלא בראשונה
נמלא שאין זה זה גואלין בשניה:
עבד עברי וכו'. כדאמר לעיל (דף כ:)
ונגאל כולו ולא לחציו ואין ליה וגואל
דאס או השניה כתיב (ויקרא כה): **נגאל**
בקרובים. על כרחו של לוקח
כדאשכחן בשדה אחוזה (שס) וכל
גאולו הקרוב אליו וגו': **אף האני נמי**
אין נגאל לחציו. לרבנן קציעי
ליה דאמרי לעיל אין נגאל לחציו
ונימא נמי דלהכי גמר דנגאל בקרובים:
או דילמא כי כסיב. גאולתו בשדה
אחוזתו למעט חלצין הוא דכתיב
שנאמר (שס) ומלא כדי גאולתו כדי
כולו ולא כדי חציו הילכך כי חור כתב
ג"ש למגמר ^א אחרת מילתא הוא דכתיב
ולא למיגמר גאולת קרובים דלאו לגבי
גאולתו כתיבי: **כלל גאולה חסנו.**
ובכל ארץ אחת חסנו גאולה חסנו לארץ
קרא יתירה הוא ולא פירש למאי חסנו:
לרבות בנים ועבד עברי. שיהו נגאלין
לקרובים: **בני החלצים.** עיירות שאין
מוקפות חומה מימות יהושע: **על שדה**
הארץ יחשב. הרי הן כשדה אחוזה:
לקוצעו חובה. על הקרובים: **וי יש לך**
אדם בישראל. מנוטלי חלק בארץ שאין
לו גואלין מורע יעקב בעוד אחד מכל
ישראל קיים הוא קרוב לו: **אלא יש**
לו. גואלין אכל אין הגואל רוצה ליקח
ולימדה הכתוב שהרשות ביד הקרוב:
חובה. והא כי לא יהיה לו גואל דריש
בשאי אפשר ביד הרואי ליורשו ליגאל
ואין הגאולה מוטלת אלא על הקרוב
מן הכל: **מאי כלל.** נכתוב גאולה
חתנו לארץ: **מה ס"ל.** בעבד עברי
הנמכר לעבד כוכבים: **לרבות כל**
הגאולים. העומדות ליגאל שיהא נגאל
כקדר הוה. קס"ד שיהו נגאלין לקרובים
כלל למדנו: **ועבד עברי.** הנמכר לישראל
דלא כתיב ביה גאולה קרובים: **לקרוב**
קרוב קודם. דגבי שדה אחוזה כתי' וכל
גאולו הקרוב אליו ולא פ"י הקרוב קרוב
קודם כי הכא דפריש דודו ברישא ואס
אין לו דוד בן דודו ואי לאו משאך בשירו:
מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש.
אלמא ס"ל דאין נגאל בקרובים:
יגאלנו. כתיב בנמכר לעבד כוכבים
גבי קרובים ומשמע מיעוטא:

ההוא

הך ברייתא דקאמר דאינו ליה וגואל וגואל לחציו מיירי אס לא נכתב
אס גאל יגאל: ^א דה"נ קאמר לעיל שיכול וי"ל דמשמע ליה כל שיטת
הברייתא אף לפי האמת לכתב דכתיב נמי אס גאל יגאל דאי לאו הכי
אמאי נקט כל שיטה זו שאינה קיימת הוה מצי למינקט ק"ו מע"ע מה

ע"ע שיפה כמו שיואל ציוצל אפ"ה
אינו ליה וגואל וגואל לחציו כדכסמון
מקדיש שחורע כמו ^א ואס הגיע יוצל
אינה נגאלת ומתחלקת לכהנים אינו
דין שאין ליה וגואל וגואל לחציו ועל
ק"ו זה ליכא למיפרך מידי אלא
פשיטא דהאי יוכיח מיירי אף לפי
האמת בחר דכתב אס גאל יגאל וא"ת
מ"מ אמאי לא נקט האני ק"ו מע"ע
כיון דליכא למיפרך מידי עילוי וי"ל
דשדה משדה עדיפא ליה למילף:
משום דאיכא צמימ ע"ע הנמכר
לעבד כוכבים יוכיח.
וא"ת ולמה לי ומלא כדי גאולתו דכתיב
בשדה אחוזה למימר שאינו גואל
לחציו תיפוק ליה בק"ו מע"ע ומה
ע"ע הנמכר לעבד כוכבים שיפה
כחו ליגאל מיד ואפ"ה אינו ליה וגואל
וגואל לחציו כדכסמון מוכר שדה
אחוזה שחורע כמו ליגאל מיד דכתיב

במספר שני תבואות (ויקרא כה) ^א אין
דין שאין ליה וגואל וגואל לחציו וי"ל
דלדבריה אית לן למימר אפסכא ומה
מקדיש שחורע כמו ליחלק לכהנים
ציוצל ואפ"ה ליה וגואל וגואל לחציו
מוכר שיפה כמו שחורע לעולם ציוצל
אינו דין שיהו וגואל וגואל לחציו
וכ"ת מה למקדיש שיפה כמו ליגאל
מיד תאמר במוכר שחורע כמו ליגאל
מיד מ"מ בתי החלצים שיפה כחן
ליגאל מיד מצינו למיגמר מהאי ק"ו
וליהויה ליה וגואל וגואל לחציו ומאחר
דחזין בתי החלצים שדה אחוזה נמי
מפקי' ליה להאי דינא דתמריהו בחד
פרש' כתיבי על שדה הארץ יחשב וזהכי
אזכרין ומלא כדי גאולתו דכתיב
במוכר שדה אחוזה לומר שאינו ליה
וגואל וגואל לחציו דס"ד למילף
ממקדיש כדפרישית ומהשתא יליפין
נמי בתי החלצים מיניה שאין ליה
וגואל וגואל לחציו:

מאי כלל. לכתוב גאולה חסנו
לארץ ושמעין שדה אחוזה
לקוצעו חובה ובתי החלצים כלל
וא"ת לימא דלמי לרבות עבד עברי
יש לומר דמשמע ליה דלמי לרבות
מידי דגאולת קרקע דכתיב וכל
ארץ משמע דוקא ארץ מרבינן:
לקוצעו

ליה רבנן לרב אשי ואמרי לה רבינא לרב אשי בשלמא למ"ד לרבות
בתי ערי חומה היינו דכתיב בכל אלא למ"ד לרבות בתי חלצים מאי בכל
קשיא איתביה אביי ^א מה ת"ל יגאלנו יגאלנו ג' פעמים לרבות כל
הגאולות שנגאלות כסדר הזה מאי לאו בתי ערי חומה ועבד עברי לא בתי
חלצים ושדה אחוזה בתי חלצים ושדה אחוזה בהדיא ^א כתיב על שדה הארץ
יחשב כדאמר רב נחמן בר יצחק ^א לקרוב קרוב קודם ה"נ לקרוב קרוב קודם
היכא איתמר דר"ג בר יצחק אהא דאיבעיא להו עבד עברי הנמכר לישראל
נגאל לקרובים או אינו נגאל לקרובים אליבא דרבי לא תבעי לך דאמר
^א מי שאינו נגאל באלה נגאל בשש אלמא לא מיפרק כי תיבעי לך אליבא
דרבנן מאי ילפינן שכיר שכיר ולא דריש יגאלנו או דילמא יגאלנו לזה ולא
לאחר ^א ת"ש בכל גאולה חסנו לרבות בתי עבד עברי מאי לאו בתי ערי חומה
ועבד עברי הנמכר לישראל ^א לא עבד עברי הנמכר לעבד כוכבים עבד עברי
הנמכר לעבד כוכבים בהדיא כתיב ביה ^א או דודו או בן דודו יגאלנו
ההוא

עין משפט
נר מצוה

רא א מיי פ"ב מהל'
שמיטה הלכה ב:
רב ב מיי שס פ"א
הלכה יח:
ר"ג ג מיי שס פרק יב
הלכה ב:
ר"ד ד מיי שס פרק יא
הלכה יח:
ר"ו ה מיי פרק ב מהל'
עבדים הל' ז:

מוסף רש"י

בתי חלצים. כמרגמו
פליחא עיירות פתוחות
מלין חומה (ויקרא כה
לא). וכי יש לך
אדם בישראל שאין לו
גואלים. אס אין לו בן או
בת או אח או יו קרוב עד
יעקב אביו הקרוב קרוב
יוס (ב"ק קט). קשיא.
לשון הפסוק קשה לתקן
אלל לא מיוסב (סנהדרין
ק"ב). מי שאינו נגאל
באלה. נמכר לישראל לא
כתיב ביה גאולה קרובים,
דלא נפקא לן מהפסדה אלא
גאולת עבדה (לעיר סו).

מוסף תוספות

א. דהיינו דן אותו ק"ו
דברייתא דהיינו אומר נמי
בבתי ערי חומה שאינו
לזה וגואל וגואל לחציו
דהוה ילפינן גאולתו
משדה אחוזה. מוס'
ההל' ב. גי'א. קרקע
מקרקע נוחא ליה למילף.
מוס' ההל' ש ע"י מהרש"א.